

Vuoden 2024 presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien vaalilautakuntien ja -toimikuntien nimeäminen

Kaupunginhallitus 02.10.2023 § 415
449/00.00.00.01/2023

Valmistelija

hallintojohtaja Ben Weizmann
kehittämispäällikkö Jussi Järvenpää
vs. hallintosihteeri Sarianna Saarikettu-Pulkkinen

Presidentinvaalin ensimmäinen vaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjako on kotimaassa 17.–23.1.2024. Jos kukaan ehdokkaista ei saa vähintään puolta annetuista äänistä, toimitetaan kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024. Toisen vaalin ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.–6.2.2024.

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakkoäänestysajanjakso on kotimaassa 29.5.–4.6.2024.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- 1 kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä, sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
- 2 laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Vaalilautakunta

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. **Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas.**

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva eduskuntavaalien **ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.**

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. **Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi sisarus tai vanhempi.**

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Ennakkoäänestyspaikan ja kotiaänestyksen vaalitoimitsija

Vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan sekä kotiaänestykseen määrää keskusvaalilautakunta. **Asianomaisissa vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö, hänen puolisonsa, lapsensa tai vanhempansa eivät voi toimia vaalitoimitsijana.** Vaalitoimitsijan ei myöskään tarvitse olla vaalitoimikunnan jäsenen tai varajäsenen.

Kokkolassa on 15 äänestysaluetta, joihin tulee nimetä vaalilautakunnat. Näiden lisäksi valitaan kaksi vaalitoimikuntaa, jotka toimittavat laitosaänestykset ja keskusvaalilautakunnan päätöksellä kotiaänestykset.

Oheismateriaalina alustava lista vaalilautakuntien ja -toimikuntien jäsenistä.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien kokoonpanot vuoden 2024 vaaleja varten ottaen huomioon vaalilain ja tasa-arvolain määräykset. Vaalilautakuntien kokoonpanoja täydennetään tarvittaessa.

Puolueiden tulee nimetä puuttuvien jäsenten kohdalle uudet jäsenet 3.11.2023 mennessä.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.